عصبانیت بهزاد نبوی از تاج زاده

او احمدی‌نژاد را رئیس‌جمهور کرد

شـنبه نهم آذر وقتی به سـمت مطب دکتر ابوی گرامی ام می رفتم تا از وضع جسـمانی اش بیشـتر بدانم و برای انجـام معاینات مخصوص در کنارش باشـم به تنها چیزی کـه فکر نمی کردم عالم سیاست و سیاستمداران قدیم و جدید بود اما گویی اینجا هم باید بخشی از خاطرات سیاسی ام را مرور می کردم و کسـی را می دیدم که به هیچ وجـه فکرش را نمی کردم، کسـی که در عنفوان جوانـی و کار خبرنـگاری ام او را سیاسـت ورزی دیدم کارکشـته البتـه در جهت منافـع حزبی و گروهی خودش و با همه احترامی که برایش قائل بوده و هسـتم معتقدم به سـمت درستی حرکت نکردند و نمی کنند ((گرچه احسـاس کردم دید امروزش با قبل تفاوت هایی دارد حداقل در ظاهر))

همیـن طورکـه با پدر بزرگوار نشسـته و منتظر نوبت ورود به مطب بودیم صدای آشـنایی شنیدم از اتاق کناری اما اصلا توجهی نکردم ، منشـی از مطب خارج شـده بود زنگ زدند آمدم بروم درب را بـرای دومین بار بازکنم دیدم خانم چادری که چهره اش بسیارآشـنا بود آمد و درب را باز کرد با خودم گفتم: "این خانم چقدرچهره اش آشناست".

چنـد دقیقـه بعـد در حالـی کـه با ابـوی در حـال صحبت بـودم دیـدم پیرمردی به سـمت مـن مـی آیـد و مـن را در آغوش می کشـد و می‌گویـد: "رنجبران تو اینجـا چه کار می کنی؟" مات و مبهوت دیدم مهندس بهزاد نبوی است،هم دیگـر را در آغـوش گرفتیم و احوال پـدر را هم پرسـید ، آن خانم چادری آشـنا چهره هم همسر محترمش بود ما سـه نفر سـال ۸۲ حج عمره با هم بودیـم خلاصه حال و احوال کـردم با نهایت احتـرام و چـون چند نفـری در مطب نشسـته بودنـد آهسـته گفتم: "آقای مهندس تمام نشـد دوران...؟" گفـت: " نـه ، همچنان ادامه دارد ،الان هم مرخصی ساعتی گرفتم آمدم برای درمان و ..."

دیـدم برخـی در مطـب خیلی نگاه مـی کنند، آمـد خداحافظـی کنـد و بـرود، دیدم به رسـم ادب بایـد همراهـی اش کنـم بـه ابـوی گفتم.. چنـد دقیقـه ای مـی روم پایین و برمـی گردم. آقـای نبـوی گفـت: " زحمـت نینـداز خودت را..." گفتم: نه هستم خدمتتان... مهندس نبوی با لبخندی خاص ادامه داد: "برایت بد نشود همراه من تو را ببینند؟" تا آمدم بگویم همه می دانند که ....

گفـت: همـان جملـه قدیمـی مجلـس ششـم را مـی خواهی بگویـی همه مـی دانند شـما بـه مـا ارادت داری اما با حفـظ مواضع ... خندیـدم و گفتم:"بلـه دقیقا، البته مـا درعالم سیاسـت و رسـانه کوچکـی بیـش نیسـتیم درمقابـل تجربـه زمانـی شـما امـا مواضـع ما چیزدیگـری اسـت خودتـان هـم فرمودیـد..."

صحبـت از مصطفـی تـاج زاده شـد، گفتم: با آقـای تـاج زاده ارتبـاط داریـد خبـر دارید هر چنـد وقت یک بـار از آنجـا باز هـم حرف‌های تنـدی بـه بیـرون منتقـل مـی کنـد و ... بهزاد نبوی چهره اش درهم می رود و می گوید: "نـه جای ما از هم جداسـت اما خبر دارم چنین چیزهـای بی خودی می گویـد بهش بارها پیغام داده ام که با این حرف هایش مخالفم نباید چنین حرف های تندی زد به ویژه الان که دولت جدید سـرکارآمده همان طور که در نامه ای برای آقای روحانی نوشـتم الان باید دو هدف داشـت یکی رفع مشـکلات اقتصادی مردم و دیگری سیاست خارجـی، ما اصلاح طلبان هـم باید به جای زدن حـرف هـای تند بی خاصیت سـاکت باشـیم تا فضا آرام باشـد و دولـت کارش را انجام دهد."

لیدر مجلس ناآرام و ساختارشـکن ششم آنچنان از دسـت مواضـع اخیرتـاج زاده عصبانـی بـود کـه خودش ایـن گونه ادامـه داد: "اگر ببینمش قطعا یک دعوای حسـابی با هم خواهیم داشـت او همـان طور که باعث شـد بدون منطق سـال ۸۴ پشـت سـر معیـن قـرار بگیریم و ریاسـت جمهـوری را دو دسـتی تقدیـم احمـدی نـژاد کنیـم این دفعه هـم دارد کار را خراب می کند."

گفتم:شماواقعااعتقادبه‌حمایت‌ازاقای‌معین‌نداشتید؟ گفت: "ما می دانستیم که معین رای ندارد اما آقای تاج‌زاده و امثال تاج‌زاده ما را مجبور کردند که حمایت کنیم از من بپرسـی می گویم همین آقا مصطفی تـاج زاده احمدی نژاد را رئیس جمهور کرد و ..."

از آقـا بهـزاد نبـوی از وضعیتـش در داخـل زنـدان پرسـیدم ابـراز رضایـت کـرد و گفـت: "بازجوهـا و مسـئولان زنـدان محترمانـه رفتار می‌کنند و مشـکلی نیسـت البتـه محترمانه که می گویـم همان با حفظ مواضع شـان اسـت."

چریک پیر اصلاح طلبان بازهم قبل از خداحافظی گفت: "الان موقع سرو صدا کردن ما اصلاح طلبان نیست باید آرام باشیم و حرف بیهوده نزنیم این را به همه دوستان گفته ام به اندازه کافی آدم عاقل در میان این راستی‌ها (جناح راست سنتی) هست که حواسشان به امور باشد بویژه بعد از رفتن احمدی نژاد.

اگـر بخواهم یک برداشـت سـطحی ، ظاهری و خوش بینانه داشته باشم باید بگویم که آقای نبوی به‌عنوان لیدر اصلاح طلبان تندرو به این رسـیده است که با تندروی کاری از پیش نمی‌برند و باید درچارچوب نظام و خارج از حرکات ساختارشکنانه حرکت کنند اما سـوی دیگراین تحلیل سطحی، ظاهـری و خـوش بینانه، نگاهی عمیـق و البته بدبینانه، ناشـی از عملکرد نامطلوب پانزده سـاله اخیرآنها درعرصه سیاسـی ، اجتماعی و فرهنگی کشـور وجود دارد و آن این است .."گروهی که از دوم خرداد ۷۶ تا مجلس ششم ، از مجلس ششم تـا فتنه تیر ۷۸ و از فتنه تیر۷۸ تا فتنه ۸۸ همه هویت و پیش روندگی خود را در ساختارشـکنی و نـاآرام کردن فضای سیاسـی کشـورمی دیدند چطورهم اکنون، همـه منافع خود را در آرام نگه داشـتن فضـا و دوری از التهاب مـی دانند؟ این بدان معنی نیسـت که فضای آرام سیاسی برای کشـور خوب نیسـت که صـد البته فضـای آرام سیاسی به نفع کشـور است بلکه باید مراقب بود که پشـت این فضای آرام سناریویی دیگر نباشد."

منبع:وبلاگ حسین رنجبران

سفرهای دولت یازدهم بی‌نامه و بدون ملاقات مردمی

در روزهـای اخیر زمزمه رفتن به سـفر استانی از دولت یازدهم نیز شنیده می‌شود روحانـی پیـش از انتخابات گاهـی تلویحا و گاهی صراحتا برای رفتن به سـفر اسـتانی البته با شیوه خودش، تمایل نشان داده بود؛ روحانی در دوران تبلیغاتش هم گفته بود که سفرهای اسـتانی را ادامه خواهد داد ولی با شیوه ای متفاوت آن طور که یکی از مقامات دولتی خبر داده در سـفرهای استانی دولت یازدهم، از ملاقات‌هـای مردمی که منجر به دریافت هزاران نامه شودخبری نخواهد بود. خبرگزاری فارس در این زمینه گزارشـی را منتشـر کرده اسـت که بخش‌هایی از آن را مرور می کنیم.

شاید آن روز که رئیس جمهور منتخب پیشین ایران در سـال ۸۴ وعده سـفر هیئـت دولت به استان‌های مختلف کشور برای شناسایی مشکلات را می داد کسـی فکر نمی کرد که در پایان عمر ۸ ساله دولت های نهم و دهم ، حدود ۱۰۷ سفر استانی در کارنامه اش ثبت شود.

محمود احمدی نژاد با این کار به تمام کشور سفر کرده و از نزدیک در جریان مشکلات هر استان قرار گرفته بود و کابینه اش نیز مصوباتی مشخص برای استان‌ها، شهرستان‌ها، شهرها و حتی بخش‌ها و روستاها داشتند.

کارنامه سفرهای اسـتانی در دولت احمدی نژاد فراز و نشـیب های فراوانی داشت؛ از جدیت مثال زدنی برای حضور در شهرستان ها گرفته تا کشیدن شدن ترمز استانی در صدمین سفر کابینه دولت دهم به مشهد و آغاز دوباره و پرحاشیه آن در روزهای منتهی به انتخابات ریاسـت جمهوری یازدهم.

بدون شک کارکرد سـفرهای استانی رئیس جمهور سـابق و کابینه اش به استان های کشور باید با توجه به مصوبات، میزان اجرایی شدن آنها و همچنین تاثیرات روحی و روانی حضور شخص رئیس جمهور در یک شهرسـتان مورد بررسـی قرار گیرد.

تفاوت شـیوه رئیس دولت یازدهم موضوعی اسـت که این روزها مورد بحث و گمانه زنی قرار دارد ولی انتقاد رئیس جمهور از مصوبات سفرهای استانی و شیوه دولت قبل در این سفرها، آن‌هم در اولیـن گزارش دهی ۱۰۰ روزه به ملت، چگونگی برگزاری اولین سفر استانی در دولت تدبیر و امید را با اما و اگر مواجه کرد.

اولین مقصد؛ روحانی به رسم احمدی نژاد عمل می‌کند؟

معاون اجرایی رئیس جمهور در دولت روحانی، به روال سابق مهمترین مسئولیت را در برگزاری سفرهای استانی خواهد داشت.محمد شریعتمداری ایـن روزها بـا کمک تعدادی دیگر از مسـئولان دولتی در حال برنامه ریزی برای سفرهای استانی دولت است.

وی در اولیـن اظهارنظرش درباره سـفرهای اسـتانی دولت روحانـی و اولین مقصد آن در ۱۹ آبان، گفت: با اهتمامی که رئیس‌جمهور به استان خراسـان رضوی دارد، اولین سـفر استانی دولت یازدهم به مشهدالرضا(ع) خواهد بود.

معـاون اجرایی رئیس جمهـور ضمن اعلام این خبر که تمامی اعضای کابینه در اولین سـفر اسـتانی، روحانی را همراهی خواهند کرد، درباره زمان برگزاری این سفر تصریح کرد: ۲ هفته بعد از عاشورا، اولین سفر استانی صورت خواهد گرفت.

شـریعتمداری همچنین درباره شیوه دولت در سـفرهای اسـتانی آتـی افزود: متناسـب با موضوعات اسـتانی، ترکیبـی از هیئت وزیران در سفرهای [آتی] اسـتانی حضور خواهند داشـت. بنابر این گزارش، شریعتمداری در همین گزارش کوتاه خود از یک تغییر در شیوه برگزاری سفرهای استانی در دولت تدبیر و امید خبرداده بود.

«ترکیبی از وزرا متناسـب با موضوع استان» به سفرهای استانی خواهند رفت و این یعنی سفر تمـام اعضای کابینه به یک اسـتان که در دوران رئیس جمهور سـابق یک رسم محسوب می شد، در دولت روحانی تکرار نخواهد شد.

روحانی با انتخاب مقصد مشـهد برای اولین سـفر استانی‌اش، مانند احمدی نژاد عمل خواهد کرد.

نوبخت؛ نه زمان مشخص است نه مکان!

سـخنگوی دولت تنها یک روز پس از انتشار مصاحبه شریعتمداری در حاشیه مراسم بزرگداشت شـهید تهرانی مقدم در ۲۰ آبـان، وقتی در برابر سوال خبرنگاران درباره سفرهای استانی و زمان و مکان آن قرار گرفت، گفت: هنوز زمان و مکان این سفر مشخص نشده است.نوبخت افزود: به محض مشـخص شدن زمان و مکان سفرها این موضوع، به اطلاع رسانه‌ها خواهد رسید.

نوبخت که تلویحا زمان و مکان اعلام شده از سوی شریعتمداری را رد کرده بود، چند روز قبل یعنی در ۱۵ آبان درباره کیفیت سفرهای استانی در دولت تدبیر و امید اظهار نظر کرده بود.

نوبخت در حاشـیه جلسه هیات دولت، گفته بـود: آقای رئیس‌جمهور به منظور دیدار با مردم سـفر استانی خواهد داشـت اما نحوه این سفر و ارتباط با مردم، باید با توجه به تجارب گذشـته بهتر شـود و از این رو ما روی این موضوع مطالعه می‌کنیم و ان شاءالله در آینده اجرا خواهد شد.

تغییـر در رویکـرد دولت جدید نسـبت به سفرهای اسـتانی مورد توجه بسیاری قرار گرفته بود و دولتی‌ها نیز اصرار داشتند بگویند که شیوه سـفرهای استانی این دولت با دولت قبل متفاوت است.

نه نامه‌ای می گیریم نه ملاقات مردمی داریم

محسـن بهرامی یکی از چهـره های نزدیک به معـاون اجرایی رئیس جمهور معاونت اجرائی رئیس جمهور آشـکارا از تغییر رویکرد و شـیوه برگزاری سفرهای اسـتانی دولت تدبیر و امید سخن گفت.

وی از فعالیت گسـترده معاونت اجرایی برای برنامه ریزی محتوایی سفر استانی دولت خبرداد و گفت: سفرهای استانی قرار است به لحاظ شکلی و ماهوی تغییرات اساسـی نسبت به ادوار گذشته و سفرهای رؤسای جمهوری گذشته داشته باشد.

رئیس حوزه معاونـت اجرائی رئیس جمهور دربـاره نقـش کابینه در این سـفرها نیز تصریح کرد: در این سـفرها قرار نیست که هیات دولت و وزیران جایگزین مقامات محلی شـوند و به جای آنان تصمیم‌گیری کنند.

امـا خبـر دیگر بهرامـی از شـیوه برگزاری سفرهای استانی روحانی این بود که «در این سفرها برنامه ریزی برای استقبال از رئیس جمهور و هیات وزیران صورت نمی‌گیرد.»

رئیس حوزه معاونت اجرایی اظهار داشت: در این سـفرها وعده های نشدنی که برای مسئولان محلی تعهد ایجاد کند داده نمی شـود، بنابراین برنامه ریزی گسترده ای برای انجام سفرها صورت گرفتـه که نهایت بهـره وری و نتیجه مطلوب را داشته باشد.

وی همچنین گفت: در این سفرها برنامه ریزی برای دیدارهای مردمی که منجر به ارائه صدها هزار نامه غیرقابل پیگیری شود که تعهدات دست و پاگیر برای مسئولان محلی ایجاد کند انجام نشده است و موضوعات کلان در دستور کار قرار می گیرد.

بهرامی، همچنین درباره زمان برگزاری اولین سـفر اسـتانی در دولت تدبیر و امیـد نیز گفت: احتمـال می دهم با توجه بـه برنامه ریزی های گسترده ای که صورت گرفته، اولین سفر تا پایان ماه محرم صورت گیرد.

سومین شـخصی که از تغییر رویکرد دولت تدبیر و امید در سـفرهای استانی خبرداد مشاور ارشد رسانه ای رئیس جمهور بود.صادق در بخشی از گفت و گوی مشـروح خود با خبرگزاری فارس در ۲ آذرماه و در پاسخ به سوالی درباره سفرهای اسـتانی در دولت روحانی و شـیوه برگزاری آن، گفت: رویه‌ای که شـما به عنوان سفرهای استانی از آن تصوری خاص دارید، مورد نظر دولت یازدهم نیست.

مشـاور ارشد رسانه ای رئیس جمهور تلویحا از دیـدار مردمـی رئیس جمهور در این سـفرها با شـیوه ای متفاوت از گذشـته خبر داد و اظهار داشـت: برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته مبتنی بر این است که رئیس‌جمهور و وزرای دولت به نقاط مختلف کشـور سرکشی و بازدید کنند و با مردم نیز ملاقات داشته باشند ولی به آن شکلی که در خاطره شـما هست، نخواهد بود؛ در واقع شکل و محتوای مناسب‌تری خواهد داشت تا دولت بتواند وظایف خـود را بهتر انجام دهد و مردم نیزاز این سفرها بهره واقعی ببرند.

وی انجـام سـفرهای اسـتانی را در مرحله برنامه‌ریزی شیوه برگزاری عنوان کرد و افزود: در نهایت آقای رئیس‌جمهور درباره آن تصمیم‌گیری کرده و ما نیز اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.

بنابـر این گزارش، ظاهرا همه چیز در تعیین شیوه برگزاری سفرهای استانی به شخص رئیس جمهور منتهی می‌شـود و این روحانی اسـت که درباره چگونگی کیفیت برگزاری این سفر تصمیم نهایی را می گیرد.

روحانی به سفرهای استانی چگونه نگاه می کند؟

رئیس دولت یازدهم تا هفته های اخیر درباره برگزاری سفرهای استانی و شیوه آن صحبت علنی نکرده و تنها اظهارنظرهای وی در پیش از انتخابات حاکی از ادامه روند سفرهای استانی در دولتش بود.

اما روحانی در اولین گزارش دهی ۱۰۰ روزه از عملکرد دولت تدبیر و امید، درباره سفرهای استانی صریح تر صحبت کرد.

روحانی زمانی که داشت از بدهکاری های به جای مانده از دولت قبلی برای دولت می گفت، گریزی به سفرهای استانی دولت احمدی نژاد هم زد و از تعهدات ۲۱۱ هزار میلیارد تومانی ایجاد شـده در این سفرها خبر داد و گفت: «در این هشـت سـال در سفرهای استانی میزان تعهدات ۲۱۱ هزار میلیارد تومان است»

وی همچنیـن افزود: از این تعهدات تنها ۳۲ درصد محقق شده و ۶۸ درصد برای دولت بعدی باقی مانده است.

رئیس دولت یازدهم تاکید کرد که اگر کشور با سطح درآمد دولت احمدی نژاد پیش برود، ۱۶ سال دیگر زمان برای عمل به تعهدات ایجاد شده در سفرهای، نیاز است؛ «اگر با همین پول و درآمد کشور طی هشت سال گذشته ادامه دهیم ۱۶ سال دیگر عمل به این تعهدات طول خواهد کشید»

این اظهارنظر روحانی تفسـیرها و سـوالات مختلفی را به همراه داشـت؛ یکی از این سوالات این اسـت که آیا دولت روحانی به مصوبات دولت قبلی در سفرهای استانی پایبند خواهد ماند؟ چون به گفته روحانی حتـی اگر هیچ مصوبه جدیدی تصویب نشود و درآمد کشور مثل سال‌های دولت احمدی نژاد باشـد ۱۶ سال برای تحقق سفرهای استانی زمان نیاز است.

هنوز هیچ منبع دولتی درباره این موضوع به صورت دقیق و شـفاف سـخن نگفته که آیا تمام طرح های دولت قبل در سفرهای استانی اجرایی می شود؟ (که با توجه به گفته رئیس جمهور این موضـوع در هالـه ای از ابهام قرار دارد) و یا اینکه دولـت جدید راهکار قانونی برای ابطال طرح‌های وعده داده شده دولت قبل در سر دارد!

رهبر انقلاب: از کسانی که سفر استانی را زیر سوال می‌برند متعجبم

اما در این میان اصل اجرای سفرهای استانی موضوعی اسـت که همواره مورد تاکید دلسوزان نظام قرار داشته است.رهبر انقلاب در طول ۸ سال گذشته همواره از برگزاری سفرهای استانی و سفر هیات دولت به استان های مختلف در جهت رفع مشکلات مردم تقدیر کرده اند.

ایشان در سال ۸۶ و در دیدار با اعضای هیات دولت، استانداران و مدیران اجرایی سراسر کشور با اشاره به سفرهای استانی رئیس جمهور و هیئت دولت، این اقدام را بسـیار برجسته، لازم و خوب ارزیابـی کردند و افزودند: انسـان تعجب می‌کند از برخـی افـراد که چگونه چنین اقـدام خوب و ارزشـمندی را زیر سـؤال می برنـد در حالی که با سـفرهای اسـتانی، دولت از نزدیک با حقایق و مشکلات نقاط مختلف کشور آشنا می شود.

رهبـر انقلاب با تاکید بر لـزوم اجرای دقیق مصوبات سفرهای استانی تصریح کردند: مسئولان اجرایی اعم از اسـتانداران، فرمانـداران و مدیران بخشهای گوناگون باید اجرای مصوبات را به طور جدی پیگیری کنند و اگر دولت در جایی احساس کند برخی مصوبات اجرا شدنی نیست، به صراحت به مردم اعلام کند و دلایل آن بیان شـود تا امید مـردم به صداقت، پشـتکار و توانایی مسـئولان متزلزل نشود.

حضـرت آیـت‌الله خامنـه‌ای در ۱۳ دی ماه ۸۶ نیز به سـفرهای اسـتانی در دولت نهم اشاره کرده و اظهار داشـتند: «وقتی انسـان می‌رود به یک شـهری، می رود به یک استانی، می‌نشیند با یک مردمی، می‌نشیند با یک مجموعه‌ی جوانی، می‌بیند گزارشها با آنچه که واقعیت است، تفاوتهائی دارد. انسان آنچه که می‌بیند و می شنود، از گزارش خیلی باارزش‌تر است. این کار را امروز دولت دارد می کند. به همه جای کشور سفر می‌کنند.»

شـاید یکـی از بالاتریـن مزایای سـفرهای استانی، آشنا شـدن با واقعیت‌های سراسر کشور باشـد که همواره مورد تاکید رهبر انقلاب نیز بود اسـت؛ اما نکته مهم لزوم برخورد نزدیک و چهره به چهره مسـئولان دولتی در این سفرها با مردم است که دولت تدبیر و امید با توجه به زمزمه های اخیر درباره عدم وجود ملاقات مردمی در سفرهای استانی اش، باید فکری جدی برای آن بکند.

به هر حال تفاوت نگاه روحانی و احمدی نژاد در سـفرهای استانی شیوه این سـفرها را تا حد زیادی دست خوش تغییرات خواهد کرد؛ تغییراتی که تا امروز تنها تعدادی از آن مشخص شده و شاید تغییرات اساسی تر از چشم جامعه دور مانده باشد.

رهبر انقلاب در طول ۸ سال گذشته همواره از برگزاری سفرهای استانی و سفر هیئت دولت به استان های مختلف در جهت رفع مشکلات مردم تقدیر کرده اند.

*** انتقاد رئیس جمهور از مصوبات سفرهای استانی و شیوه دولت قبل در این سفرها، آن‌هم در اولین گزارش دهی ۱۰۰ روزه به ملت، چگونگی برگزاری اولین سفر استانی در دولت تدبیر و امید را با اما و اگر مواجه کرد.**

شریعتمداری معاون اجرایی روحانی: متناسب با موضوعات استانی، ترکیبی از هیئت وزیران در سفرهای استانی حضور خواهند داشت.

کارشناس ارشد بروکینگز:

اختلافات ایران و غرب فراتر از مسئله هسته‌ای است

فراتر از مسئله هسته‌ای، اختلافات دیگر میان ایران و غرب به قوت خود باقی خواهد ماند. به طور خاص، واشنگتن و متحدانش همچنان نگرانی عمیقی از حمایت‌های ایران از دولت بشار اسد در سوریه، حمایت از حزب‌الله لبنان، جهاد اسلامی و حماس در فلسطین و مسائل داخلی ایران دارند.

سوزان مالونی کارشناس و تحلیل‌گر مسائل ایران و اقتصاد سیاسی کشورهای خاورمیانـه و حـوزه خلیـج فـارس در اندیشـکده بروکینگز اسـت و پیش از این در سـمت مشـاور سیاست‌گذاری وزارت خارجه آمریکا نیز فعالیت داشته اسـت. مقـالات و تحلیل‌هـای وی در حـوزه مسـائل ایران بطور مسـتمر در اندیشـکده بروکینگز و سایر رسانه‌ها منتشر می‌شـود و کتابی نیز در همین زمینـه با عنوان "مسـیر طولانی ایران: تبدیل شـدن به محور جهان اسلام" به چاپ رسـیده اسـت. آنچه می خوانید گفـت و گـوی پایگاه خبری مشـرق با مالونی است ؛

با توجه به اجماع صورت گرفته در ژنو ۱ بر سر طرح پیشنهادی ایران، چه اتفاقی در ژنو ۲ باعث شد مذاکرات به سرانجام نرسد؟

شده است که ایران و آمریکا دست‌کم از ماه سپتامبر، در حال رایزنی و مشورت دوجانبه بوده اند که این گفت‌وگوها به رهبری «ویلیام برنز» معاون وزیر خارجه آمریکا انجام می‌شد. این مذاکرات دو جانبه پیشرفت سریع روند در چند ماه گذشـته را فراهم ساخت، اما به وضوح این احساس را به متحدان آمریکا داد که از بازی کنار گذاشـته شده‌اند و اعتراض فرانسه نیز به همین موضوع بود.

مالونـی همچنین نظریـه "پلیس بد و پلیـس خوب" را که پس از ژنو۲ بسـیار در مورد رفتار فرانسـه و آمریکا مطرح می‌شد نیز رد کرده و به نظر او، ائتلاف ۱+۵ حقیقتا دچـار اختلاف و ناهماهنگی بر سـر توافق با ایران شـده بود و آمریکا را مسـؤول این ناهماهنگی می‌داند.

در مورد مواضع فرانسه در ژنو ۲ بسیاری بحث تقسیم کار و ایفای نقش «پلیس خوب و پلیس بد» را مطرح می کنند. نظر شما درباره این تحلیل چیست؟

– مـن فکـر نمی‌کنم اختلافـات میان پاریـس و واشـنگتن عامدانـه طراحـی و هماهنگ شـده باشـد و فکر می‌کنم بدون هیچ دلیلی، این برداشـت را بوجود آوردند که در بین ائتلاف همیشه متحد بین‌المللی، اختلاف بوجود آمده است. دولت اوباما باید در هماهنگی بین آمریکا و متحدانش بهتر عمل می‌کرد، بویژه آن دسته از متحدان که خود نیز بخشی از این مذاکرات هستند.

دولت اوبامـا برای نهایی شـدن توافق اشـتیاق فراوانی نشان داده است، این توافق چه منافعی خواهد داشت؟ آیا منافع حزبی در این توافق برای دولت آمریکا اولویت دارد یا احتمالا اهداف اقتصادی اوباما را به توافق با ایران مشتاق کرده است؟

– رسیدن به یک توافق قابل اطمینان و بادوام قطعا دستاوردی تاریخی برای سیاست خارجی دولت اوباما خواهد بود. اوباما از زمان انتخابش به عنوان رئیس‌جمهور، بحث عدم اشـاعه سلاح‌های هسته‌ای را در دستور کار سیاسـت خارجـی خود قـرار داد، و بحران بـه وجود آمـده در روابط با ایـران، یکی از زمینه‌هـای اصلی تردیـد و تهدید منافع و متحدان آمریکا بوده اسـت. این مسأله برای امن‌تر و صلح‌آمیز ساختن جهان و خاورمیانه به توافق، دست‌نخورده باقی مانده است.

مقامات اسرائیلی (نتانیاهو و سایر اعضای کابینه) این توافق را یک «اشتباه تاریخی» یا «توافق بد» خوانده‌اند اما باراک اوباما و جان کری معتقدند این توافق برای منطقه مفید خواهد بـود و تصریح می کنند که آمریکا و اسـرائیل اختلافات تاکتیکی بر سـر برنامه هسـته‌ای ایران دارند. شما واکنش اسرائیل به این توافق را چگونه ارزیابی می کنید؟

– من از مخالفت‌های علنی اسرائیل با این توافق بسیار تعجب می‌کنم، اما از اصل آن نه. اسرائیلی‌ها عمیقا نسبت به اینکه این توافق اولیه راهی برای مشروعیت‌بخشی جهان به توانمندی هسـته‌ای – نظامی - ایران باشد نگـران هسـتند. ترس آن‌ها این اسـت که مذاکرات در مسـیر رسیدن به توافق نهایی با شکسـت مواجه شود اما کشورهای جهان نسـبت به پیامدهای آن بی‌تفاوت باشـند، چرا که ممکن اسـت احسـاس کنند که با همان توافق اولیه، جلوی بحران گرفته شده است. آن‌ها به این باور رسیده‌اند که هرگونه تعدیل تحریم و فشار اقتصادی بر ایران، رژیم تحریم‌ها را متلاشـی خواهد کـرد و دوباره متحد کردن جهان برای اقدامات تنبیهی بر ضد ایران غیرممکن خواهد بود.

کمتر کسـی در جهان چنین پیشرفت سـریعی در مسأله دشـوار برنامه هسته‌ای ایران را پیش‌بینی می‌کرد. و بسـیاری این گونه تصور می‌کردند که جمهوری اسـلامی ایران به رهبری آیت‌الله خامنه‌ای هرگز زیر بار توافق با غرب بر سـر برنامه هسـته‌ایش نخواهـد رفت چرا کـه لازمه چنین توافقی سـازش میان طرفین بـود. در همین حال، مقامات آمریـکا، اسـرائیلی‌ها را از رویکرد جدیـد در قبال تهران کـه پیش از انتخاب حسـن روحانی آغاز شده بود مطلع ساخته بودند و به نظر می‌رسید که مقامات اسرائیل را در برخورد با توافق احتمالی خلع سـلاح کرده بودند. من فکر می‌کنم بخشـی از این انتقادهای علنی که مقامات اسرائیلی مطرح می‌کنند، نوعی هشدار به تهران و کشورهای جهان است. اسـرائیل خشم و هشدار خود – در مورد برنامه هسـته‌ای ایران – را نوعی "شمشـیر تیز" می‌داند که این کشـورهای جهـان را مجبور خواهد کرد بدلیل ترس از آن، هشیاری خود در موضوع برنامه هسته‌ای ایران را حفظ کنند.

با توجـه به اظهارات مقامات اسـرائیل نسـبت به این توافق، واکنش لابی آیپک و کنگره به این توافق چه خواهد بود؟

– کنگـره تا کنـون واکنش رسـمی و آشکاری نشان نداده و سکوت کرده است؛ اما قطعاً این توافق مخالفان و منتقدان بسیاری دارد. من احسـاس می‌کنـم در حال حاضر اسـت. به نظر من دولت آمریکا باید به این فرصت بوجود آمده – انتخاب حسن روحانی و منافع احیاء شده ایران در خاتمه دادن به بن‌بسـت هسـته‌ای – با دیپلماسی فعال و بـرای کاهش دورنمای بروز جنگی دیگر در خاورمیانه استفاده کند. این دستاوردی بزرگ برای رئیس‌جمهور آمریکا خواهد بود.

به نظر من چنین دسـتاوردی نه صرفاً اقتصادی است و نه حزبی. البته برخی ابعاد ایـن توافق با توجه به واکنش جناح مخالف اوبامـا در کنگره، سیاسـی و حزبی خواهد بود اما به طور کلی در واشـنگتن، در هر دو حزب بر سر مسأله ایران اجماع وجود دارد. اوباما هم بـه دنبال بهره‌برداری اقتصادی از این توافق نیسـت چرا که افزایش چشم‌گیر تجارت ایـران و آمریکا در این توافق موقت چندان محتمل نیست و تحریم‌های اولیه در تجارت و سرمایه‌گذاری در ایران بدون توجه بسـیاری بر تعیین چارچوب توافق نهایی با ایران متمرکز شـده‌اند تا اولویت‌هایشان در آن گنجانده شود. به نظر من کنگره می‌تواند تحریم‌هـای جدیدی بر ضد ایران وضع کند و احتمالا این کار را خواهد کرد و تلاش‌های دیگـری نیز در کنگره صورت خواهد گرفت تا مسـیر توافق نهایی با ایران را سخت‌تر و پیچیده‌تـر کند. اما در نهایت تا زمانیکه این روند رو به جلو در مذاکرات به سـمت توافق نهایـی ادامـه پیدا کند، اوبامـا در پیش‌برد سیاست خود دست برتر را خواهد داشت.

با توجه به شـکاف آشکار میان آمریکا و اسـرائیل در خصوص برنامه هسته‌ای ایران، مقامات اسـرائیل – از جمله "تزیپی لیونی" – گفته‌اند که پس از این مرحله باید تلاش کنند از توافق نهایی با ایران جلوگیری کنند. نظر شـما در مورد این اظهارات چیسـت و اسـرائیل چه هدف و منافعی را از اتخاذ این مواضع دنبال می کند؟

– من هیچ منافعی در این گونه مواضع و اظهارات اسرائیل یا کشورهای دیگر منطقه برای ادامه این بحران نمی‌بینم. امیدوارم که تمام دولت‌ها و شخصیت‌های منطقه زمان و انرژی خود را برای فراهم کردن فضای مساعد برای صلح و امنیت صرف کنند.

آیا به نظر شـما بین دو لابی اسـرائیلی آیپک (به عنوان مخالف توافق) و جی استریت (موافـق توافق) در آمریکا چالش و اختلافی بروز خواهد کرد؟

– این سـازمان‌ها اعضا و اصول متفاوتی دارند. آیپک بسیار سازمان‌یافته‌تر از لابی‌های دیگر است و در تحولات کنگره آمریکا نفوذ و اثرگـذاری بیشـتری دارد. اما به نظر من هیچ‌کدام از این گروه‌ها قدرت دیکته کردن تصمیمات نهایی به کنگـره را ندارند. آن‌ها تنها تـلاش می‌کنند تا نظرات اعضای خود و گروهی کـه به نمایندگی از آن‌ها فعالیت می‌کننـد را منعکس کننـد، مانند هزاران سـازمان دیگـری که در واشـنگتن همین اقدامات را انجام می‌دهند.

آیا به نظر شـما این توافق یک "شکست اسـتراتژیک" برای اسرائیل محسوب می‌شود که این چنین نسبت به آن ابراز نگرانی می کنند؟

– نه هرگز شکسـت محسوب نمی‌شود. من فکر می‌کنم تاریخ، صحیح بودن تصمیم تهران، واشنگتن و سایر قدرت‌های جهان در یافتن راه‌حلی برای بن‌بست را تأیید خواهد کرد و تمام کشورها و دولت‌های منطقه با از بین رفتن تهدید بروز چالش با ایران، امنیت بیشتری را احساس خواهند کرد.

با توجه به توافق صورت گرفته که سـه کشـور آن از قدرت‌های اروپایی هسـتند، رویکرد اروپا و بطور کلی غرب در قبال ایران را چگونه پیش‌بینی می کنید؟ آیا تغییر عمده‌ای شاهد خواهیم بود؟

–فراتر از مسأله هسته‌ای، اختلافات دیگر میان ایران و غرب به قوت خود باقی خواهد ماند. به طور خاص، واشـنگتن و متحدانش همچنـان نگرانـی عمیقـی از حمایت‌های ایران از دولت بشـار اسد در سوریه، حمایت از حزب‌الله لبنان، جهاد اسـلامی و حماس در فلسـطین و مسـائل داخلی ایران دارند. همچنین پرونده برخی اشخاص مانند "رابرت لوینسون" افسر اف‌بی‌آی که در جزیره کیش مفقود شـده است و از طرف دیگر بازداشت "امیر حکمتی" (تفنگدار نیروی دریایی آمریکا که به اتهام جاسوسی در خاک ایران بازداشت شـد) نیز همچنان میان تهران و واشنگتن باقی مانده است.

این نگرانی‌ها شاید در مقایسه با پرونده هسته‌ای، موانع بزرگ تری در راه تغییر روابط تهران – واشنگتن باشد. اما، اگر گفت‌وگوها بتواند بـه راه‌حل دیپلماتیک بـرای برنامه هسـته‌ای ایران ختم شود، آن‌وقت می‌توان امیدوار بود که غرب در مورد سایر اختلافات باقـی مانده بـا ایران نیز بـه نتیجه مثبتی دست پیدا کند. همان طور که رئیس‌جمهور روحانی نیز گفتنـد، "هرچیزی امکان‌پذیر اسـت". همه کسـانی که در غرب به مردم ایران احترام می‌گذارنـد و فرهنگ آن‌ها را تحسـین می‌کنند، امیدوارند که این آغازی بر پروژه‌ای بلندمدت برای ترمیم روابط ایران و غرب باشد.

با وجود خوش‌بینی‌ها و فضای مثبت شکل‌گرفته پس از توافق ژنو، سوزان مالونی اما معتقد است که اختلافات میان ایران و غرب ریشه‌های عمیق دیگری به غیر از برنامه هسته‌ای دارد که تنها با توافق هسته ای قابل حل نیست .